

Jobb hallgatni, mint sokat beszélni

I.

A Magyar Népköztársaság Alkotmányának két paragrafusát idézzük:

„60. §. A Magyar Népköztársaság polgárainak megtisztelő kötelessége, hogy általános védkötelezettség alapján katonai szolgálatot teljesítsenek.

61. §. (1) A haza védelme a Magyar Népköztársaság minden polgárának szent kötelessége.

(2) A hazaárulást, a katonai eskü megszegését, az ellenséghez való átpártolást, a kémkedést, az állam katonai hatalmának minden csorbítását, mint a hazának és a dolgozók ügyének elárulását, a törvény a legszigorúbban bünteti.”

A 60. §. alapján katonai szolgálatot teljesítő állampolgárok, a legkülönbözőbb társadalmi rétegből kerülnek néphadseregünkbe: munkások, parasztok, értelmiségiek. A szocializmust építő népköztársaságunkban még nem neveltük ki az olyan típusú emberek tömegét, amely mentes lenne mindazoktól a veszélyektől, amely veszélyek a 61. §-ban előírtak teljesítése közben akár katonáinkat, akár a polgáriakat környékezik. Miközben a haza védelmének szent kötelességét mint katonák teljesítjük és hívek vagyunk a Honvéd Eskükhöz, az ellenség békében is számtalan veszélyt támaszt. A Honvéd Esküben megesküdtünk, hogy a „szolgálati és állami titkot híven megtartjuk”. Amikor a 61. §. felsorolja mindazokat a bűnöket, amelyeket a haza védelmének gyengítése vagy csorbítása területén elkövetve a törvény a legszigorúbban büntet, a katonai eskünek megszegése során az eskü ezen mondatára céloz.

Farkas Mihály vezérezredes, honvédelmi miniszter Bajtárs felhívta a figyelmet arra, hogy a haza védelme már a gyakorlatéren kezdődik. Világos tehát, hogy békében is mindazon katonai elvek, melyek szerint hazánk védelmére honvédeinket előkészítjük, katonai titkot képeznek és részei állami titkainknak is. Annál inkább így van ez, mert az imperialisták, akik a Szovjetunió és a szocializmust építő népi demokratikus országok ádáz ellenségei, háborúra készülnek. A háborús készülődéshez nemcsak fegyveres erejük rendszerének kiépítése, nemcsak az ezt biztosító hadiipari szervezet létrehozása tartozik hozzá, hanem az a törekvés is, hogy megismerjék mindazokat az elveket és gyakorlati ténykedéseket, amelyekkel a Magyar Népköztársas-

ság is felkészül dolgozó népének, a dolgozó nép hazájának védelmére. Ebbe a törekvésbe beletartozik nemcsak katonai titkaink megszerzése, hanem az is, hogy a legjelentéktelenebbnek látszó üzemeink mit terme'nek, ott hányan dolgoznak és az is, hogy milyen általában a dolgozók hangulata. A hadititkok megszerzése nemcsak arra terjed ki, hogy milyen létszámú egész néphadseregünk, ennek a létszámnak milyen a megoszlása fegyvernemenként, hanem arra is, hogy milyen az egyes honvéd felszerelése, parancsnokaihoz való viszonya, napi foglalkozása, de még a hangulata is.

II.

Miközben nem győzzük eleget hangoztatni, hogy katonai titkainkról senki sehol, nyilvános helyen, vendéglőben, vonaton, villamoson ne beszéljen, akkor a hadititkok fogalma alatt nemcsak az átfogó jelentőségű dolgokat értjük, hanem a katonai életének mindennapi apróságait is. Ezek közlése nemcsak az ismeretlen, idegen emberek számára nem való, hanem a legszorosabb családtagjainkra sem tartoznak. A katonai dolgokban nincsenek kisebb vagy nagyobb jelentőségűek, semmisen lehet jelentéktelen. Éppen ezért a katonai dolgokról való beszélgetést vagy hallgatást senki se fogja úgy fel, hogy — megítélése szerint — ez vagy az az esemény vagy dolog jelentéktelen és ebben az esetben beszélhet róla, más dolog szerinte jelentős és azt igyekszik elhallgatni. Súlyos rákfenéje még embereinknek a hiúságukból származó az a tulajdonságuk, hogy értesültségükkel szeretnek dicsekedni. Ennek megfelelően bőbeszédűek, fecsegnek. Számtalan esetben fordul elő, hogy alacsonyabb beosztásban lévő bajtársak felvetik a kérdést: hogyan akadályozzam meg magasabb beosztásúak, előljárók kifogásolható magatartását, nyilvános helyen való fecsegését? Miközben ezt a kérdést felteszik, legtöbbször velük, illetve fülük hallatára történt beszélgetésekre hivatkoznak. Az eljárás egyszerű. Népköztársaságunk alkotmányának minden pontja és a honvédeskü, teljes egészében mindenkire vonatkozik. A haza védelmének fogalmába az olyan öntudatlan ellenség elleni védelem is beletartozik, mint a meggondolatlan fecsegők, akik ha nem is ellenséges szándékkal mondanak el katonai titkokat, de ezzel a rossz tulajdonságukkal szolgálatot tesznek az ellenségnek.

Köztudomású és a gyakorlati élet számtalan példája bizonyítja, hogy az ellenséges ügynökök előszeretettel fordítják figyelmüket a fecsegők felé. Minden fecsegő valósággal talált tárgy számukra. Világos ezek után, hogy bármilyen beosztásban

is legyen valaki és becsületesen akarja szolgálni hazánkat, első kötelessége nyilvános helyen folyó beszélgetés megakasztása. Ha a hibát elkövető annyira beképzelt és öntelt lenne, hogy az egyszerű figyelmeztetés nem téríti észhez, akkor se veszítse el senki kötelességteljesítésének eleven érzését. Keressen módot arra, hogy a törvénynek érvényt szerezhessen. Ennek számtalan lehetősége van. Hívjon segítségül egy magasrangú tisztet, kérje meg a megfelelő eljárásra vagy — végső esetben — találjon módot bármely katonai hatóság igénybevételére.

III.

•Különösen nagy veszélynek vannak kitéve azok az emberek, akikből hiányzik, vagy akikben nem teljes az erkölcsi állhatatosság: az ital kedvelői, nőekkel úton-útfélen ismeretséget kötnek, szónakozásaiknál vagy egyéb területen nem fordítanak gondot társaságuk helyes megválasztására. Könnyű eszközökké válnak az ellenség kezében a telhetetlenek, a karrieristák, az önzők, a beképzelték. Mindazok, akikből hiányzik a Pártunk által is megkövetelt szerénység, önkritika. De azzá válnak mindenekelőtt azok, akik az éberség előírásait nem tudják vagy nem akarják a gyakorlati életben alkalmazni. A katonai titkot, különösen az írásos titkok megőrzésének megvannak a maga szabályai. Minden szabályzat csak annyit ér, amilyen mértékben végrehajtják. Súlyos hiba az, ha a katonai szabályzatokat élettelenül alkalmazzák. Ha azt mérlegelik, hogy az adott helyzetekre milyen mértékben vonatkoznak és nem a szabályzatok szellemében járnak el. Ha nem tudják minden esetre és minden helyzetre alkalmazni. Sokan az éberséget gyakran összetévesztik a bizalmatlansággal és ekkor esnek a legveszélyesebb csapdába. Mások úgy gondolják, hogy vannak olyanok, akikkel szemben bizalommal viseltethetnek azok állásánál, pártfunkciójánál vagy más oknál fogva. Eppen csak arról feledkeznek meg, hogy amennyiben az általuk elmondott katonai titok a bizalmukra érdemesekre is tartozik, akkor ezek a megfelelő értesülést megfelelő úton úgylis megkapják.

IV.

Az imperialisták háborús készülődésének jelenlegi szakaszára vonatkozó módszerekre nemcsak az elméletnek, nemcsak a Szovjetunió történetének példái állnak rendelkezésünkre, hanem napjaink számtalan leleplezett ellenséges ügynökének példája is. Elsősorban alaposan rávilágít az imperialista ellenség módszereire a Rajk—Pállfy-banda összeesküvő, hírszerző, kémkedő mód-

szereinek megismerésére, az ellenük lefolyt perek anyaga. De a mindennapi élet is számtalan olyan eseményt teremt, melyek mindegyike kell, hogy bőséges tanulsággal szolgáljon. A honvéd törvényszéki tárgyalások ügyei közt sok van, melyeknél a legtöbb esetben még erkölcsileg biztosabb talajon álló emberek is áldozatul esnek az ellenségnek. Fecsegő természetük, italozásuk, nőügyeik, önteltségük és beképzeltségük legkisebb foka is elegendő volt ahhoz, hogy olyasmit hozzanak nyilvánosságra, amely — talán a saját megítélésük szerint nem, va'ójában azonban — katonai titkot képez. Minden katona kisebb vagy nagyobb mértékben birtokába kerül bizonyos katonai titoknak. Miközben tudatában van annak, hogy e katonai titkok megőrzése, mondhatjuk, harci kötelessége, sokszor akaratlanul is, illetékteleneknek segít a titkok megszerzésében. A hozzátartozókhöz írt levélben tett apróbb célzások elegendők arra, hogy például a nyári kihelyezés pontos helyét, az életmódját, a foglalkozás tárgyát, vagy még ezeknél is sokkal többet eláruljanak. Csak egyszerű célzás az időjárásra, vagy a környék lakosságának szokásos tevékenységére többet mondhat el, mint amennyit egy becsületes harcos el akar mondani.

Vannak azonban óvatos fecsegők is. Olyanok, akik tudják, hogy miről nem szabad beszélniök. Ezért, hogy mégis hozzátartozóik valamit megtudjanak, különféle virágnyelveket agyálnak ki. Ebben az esetben csak arról feledkeznek meg, hogy amit az édesanyjuk vagy a menyasszonyuk kiolvas a levélből, az ellenség előtt sem lehet nehezen felfedhető.

V.

Miközben néphadseregünk katonáit a győzelem elvére és a győzelem fegyvereinek használatára oktadjuk, oktatási programunkból egy pillanatra sem hagyhatjuk ki Népköztársaságunk A'kotmányának és a Honvéd Eskü szellemének megfelelően az éberség és titoktartás oktatását. Általánosan érvényt kell szerezni a címben idézett közmondásnak: „Jobb hallgatni, mint sokat beszélni”. A magyar nép igen sok közmondása, szólása tartalmaz ilyen figyelmeztetést. S ha arról írtunk, hogy minden katona az ál'ami és katonai titoknak bizonyos mértékben birtokosa lesz, akkor azt sem kell elfelejteni, hogy a közmondás szerint „Amit megtudsz, azt nem kell mindig elmondanod”, mert „Amit egyszer kimondtál, azon nem tudsz segíteni”, mert „A szó olyan, mint a madár, elrepül és nem tudod megfogni”.

VI.

Akkor, amikor a Magyar Népköztársaság Alkotmányára és a Honvéd Eskü megfelelő mondatára hívjuk fel a figyelmet, nem ok nélkül tesszük ezt. Pártunk, különösen a Rajk—Pálffy-banda leleplezése óta állandóan figyelmeztet az éberségre. Pártunk útmutatása alapján arra kell törekedni, hogy különösen néphadseregünknel, de a polgári életben is, kineveljük azt a szocialista embertípust, amely állhatatos erkölcsű és az állami és katonai titkok hí megőrzője. Harcos típus ez, amely minden pillanatban éber. Nem siklik el a bármilyen nyájas és behízeglő alakban jelentkező ellenséges megnyilatkozás fölött sem, hanem felfigyel és nyakon csípi népünk ellenségét. Legyen példaképünk ezen a területen is a Szovjetunió. Ott, ha egy katona leszerel és visszamegy előbbi munkahelyére, az üzembe, a kolhozba, vagy íróasztala mellé és az Alkotmányról vagy Esküjéről megfélemlítve, katonai életről kezd beszélni, annak napi eseményeit, a kiképzés módját, a fegyverek leírását, használatukat ismerteti, akkor a szovjet emberek úgy tekintenek rá, mint árulóra. Figyelmeztetik és ha ez sem használ, elfordulnak tőle. Természetes magatartás ez. Aki a hazáját szereti, nem ver dobra semmit abból, ami hazájának a védelmét szolgálja. Mindazok, akiknek ez a Hány János előadást akart tartani, vagy voltak már katonák és akkor tudják mindazt, amit nekik tudniuk kell, vagy ezután lesznek katonák és akkor majd megtanulják.

Néphadseregünkben a titoktartásra való nevelés közben arról sem szabad megfeledkezni, hogy a hadititok megőrzésén kívül az egyéb állami titkok megőrzése is állampolgári kötelesség. Neveljük tehát harcosainkat arra is, hogy visszakerülve munkahelyükre, ott ne csak a katonai titokról hallgassanak, hanem a munkahelyükkel kapcsolatos titkokat is becsületesen megőrizzék. Ott se feledkezzenek meg az ellenséges kártevők tevékenységéről. A szocialista embertípus kialakításához ezek a fogalmak is hozzátartoznak és nevelésünk csak ezek elsajátításával lehet teljes.